

IL MIZOLOGO

Periodico dell' "A.M.B.A.C. - CUMINO" - Piazza Borelli, 6 - 12012 BOVES CN

42

N° 135 - anno XLIV
Dicembre 2012

POSTE ITALIANE s.p.a.
Spedizione in Abbonamento Postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/2/2004 n. 46)
Art. 1, comma 2 e 3 - Contiene gadget

TAXE PERÇUE
TASSA RISCOSSA
Cunco C.P.O.

In caso di mancato recapito restituire al C.R.P. CUNEO - C.P.O. per la restituzione al mittente che si impegna a pagare la relativa tariffa

Melanophyllum haemospermum (Bull.) Kreisel

IL MICOLOGO

Periodico dell' "Associazione Micologica Bovesana e delle Alpi Cuneesi - UGO MARIA CUMINO"
"A.M.B.A.C. - CUMINO" - BOVES

aderente a: A.M.B. - Associazione Micologica Bresadola
C.A.M.P.A.L. - Coordinamento Associazioni Micologiche Piemontesi - Valdostane e Liguri
C.E.M.M. - Confederazione Europea Micologia Mediterranea
U.M.I. - Unione Micologica Italiana

Direzione e Amministrazione: Piazza Borelli, 6 - 12012 BOVES (CN)

Direttore Responsabile: Fulvio BASTERIS

Direttore Redazionale: Gianfranco ARMANDO

Autorizzazione Tribunale di Cuneo n. 229 del 27/02/1969

Codice Fiscale: 96056760042

C.C.P. n. 13107123 intestato a: "A.M.B.A.C. - CUMINO"
Piazza Borelli, 6
12012 BOVES (CN)

Testata e disegni di:

Aurora PELLEGRINO Falco

Traduzione in francese a pagina 9 a cura di: Marialuisa GIULIANO Isoardi - Alliance Française

Composizione e stampa: Tipo Lito Technograf - Piasco

E' vietata la riproduzione, anche parziale, dei testi, delle fotografie e delle illustrazioni, senza l'esplicita autorizzazione della Redazione.
L' "A.M.B.A.C. - CUMINO" è iscritta al Registro Regionale delle Associazioni di Promozione Sociale con il n. 111/CN

RECAPITI

Presidente: Gianfranco ARMANDO - Via Circonvallazione, 12/4 - 12020 ROSSANA - CN - Tel. 0175 64430
e-mail: armando.gianfranco@libero.it

Vice Presidente: Aurora PELLEGRINO Falco - Via Boleto, 26 - 12010 CERVASCA - CN - Tel. 0171 85237

Tesoriere/Segretario: Bartolomeo DUTTO - Via Vittorio Veneto, 26/A - 12012 BOVES - CN - Tel. 0171 387028

Responsabile Scientifico: Mauro MANAVELLA - Via Castello, 2 - 12031 BAGNOLO PIEMONTE - CN - Tel. 0175 391825
e-mail: manavella.m@libero.it

Responsabile Culturale: Iolanda ARMAND UGON Manavella - Via Bert, 19/1 - 10066 TORRE PELLICE - TO - Tel. 0121 932732
e-mail: iogio.man@tiscali.it

SOMMARIO

G. Sanero	- Le "lenghe" del Bösch del Merlän.....	3
G. Armando	- Buon Anno micologico 2013	7
Redazione	- I due grandi appuntamenti micologici del 2013	8
G. Toro	- Il Cervo come elemento dell'iconografia simbolica fungina: l'incisione rupestre del fiume Tschinge (Siberia).....	9
in copertina	- <i>Melanophyllum haematospermum</i> (Bull.) Kreisel tavola di Ernesto Rebaudengo (scala 1: 0,93)	

Le “lenghe” dël Bòsch dël Mèrlin

Giuseppe SANERO (Dragonòt) *

Via Chieri, 49 - 10022 Carmagnola (TO) • e-mail: dragonot@libero.it

Resumé - L'autor a descriv, an lenga piemontèisa, cheiche Polyporaceae (s.l.) ch'a chërso ant ël Bòsch dël Mèrlin.

Riassunto - L'autore describe, in lingua piemontese, alcune Polyporaceae (s.l.) che crescono nel Bosco del Merlino.

Résumé - L'auteur décrit, en langue piemontaise, quelques Polyporaceae (s.l.) croissant dans le Bois du Merlin.

Summary - The author describes, in piedmontese language, some Polyporaceae (s.l.) growing in the Merlin's Wood.

* Giuseppe SANERO è socio dell' "A.M.B.A.C. - Cumino", esperto micofilo e collaboratore di Wikipedia in piemontese

Ël Bòsch dël Mèrlin as treuva ant la comun-a ëd Caramagna Piemont (an provin-sa ëd Coni) a pòca distansa da la stra ciamà “La Real”; a l'é dividù an doi troncon, ël Bòsch dël Mèrlin ver e pròpi e ël Bòsch Cit o Bòsch ëd la Pica. A l'é un ëd j'ùltim bòsch planissiaj dël Piemont e a rapresenta un ëd j'ùltim esempi dla vegetassion boscosa planissial che ant l'época quaternaria a l'era tipica dl'antera Pianura Padana. Ël bòsch a l'é posissionà ant na lingera depression natural, che probabilment a l'é ël let fòssil ëd l'antich fium Tani; a l'é caraterisà da n'adoss motobin àut e fin da 'd sorziss. A l'é un bel esempi ëd bòsch ëd rol e chërpo (*Quercus robur* e *Carpinus betulus*) con frasso (*Fraxinus excelsior*) ant ij pòst ùmid. Àutre piante ch'as fan noté a son j'albron (*Populus* sp.), j'orm (*Ulmus* sp.), j'òbi (*Acer* sp.), ij ninsolé (*Corylus avellana*), le verne (*Alnus* sp.); an mentre che le gasie (*Robinia pseudoacacia*) a son presente ma a smijo bastansa bin contnùe. Ant j'ùltim agn ël Bòsch dël Mèrlin a l'é intrà a fé part dij Sit d'Interesse Comunitari (SIC IT1160010) e a ancamin-a a esse controlà con dij sistem ëd gestion forestaj.

A esisto dij censiment ëd le specie animaj e vegetaj dël Bòsch, ma a smija che ël setor micològich a sia stàit trascurà. Le specie ëd fonz ch'a l'é pi bel fé ancon-tré ant ël Bòsch a son le “lenghe” (visadi le Polyporaceae s.l.) da già che con soa consistensa a peulo duré vaire stagion; për ancaminé as parlerà dle specie che për soa dimension a fan bel vèdde.

La specie pi carateristica dël Bòsch a l'é la *Daedalea quercina* (L.) Pers. (ch'as vèdda la fòto n. 1) che a chërs an sle gròsse suche ëd rol, soens a desene ëd lenghe ansema. La *D. quercina* a chërs sèssil (visadì senza gamba), a mes cercc, ma ràire vire as peul trovesse ressupinà. La surfassa dë dzora a l'é zonà a cercc, fëltrà, ëd color òcra ciàir. La còsa pi carateristica dla *D. quercina* è l'é la surfassa ëd sota, sempe ëd color òcra: ij përtus dij tuboj a son largh, da 1 a 4 mm, motobin iregolar, a forma ëd labirint, dle vire fin a forma ëd lamele (as peul disse ch'a basta volté la lenga për arconòssla). Ij tuboj a son a në strat sol, dël midem color ëd la surfassa poroida, spess fin a 4 mm; ël contest a l'é com la nata, òcra scur, spess fin a 10 mm.

La *Perenniporia fraxinea* (Bull.) Ryvarden (ch'as vèdda la fòto n. 2) a peul vnì anco' pi gròssa, ma a l'é motobin pi ràira. A l'é stàita trovà doe vire, sempe ai pé ëd le gasie. La *P. fraxinea* a chërs sèssil, a mes cercc. La surfassa dë dzora a l'é mai regolar, grotolù, anvejand a ven sombra neirastra, con na crosta motobin resistent ch'as peul praticamente nen tajesse mach con un cotel. Ël contest a l'é lignos (për sessioné ël fonz a-i va na ressia), ëd color crema o òcra ciàir, spess 3 o 4 cm. Ij tuboj a son a vaire strat, dël midem color dël contest, minca strat a l'é spess fin a 1 cm e a l'é separà da j'àutr strat da un sutil strat ëd contest (ch'as vèdda la fòto n. 3). La surfassa ëd sota a l'é ëd color gris òcra e a ven pi scura con la manipolassion; ij përtus dij tuboj a son motobin fin, 4 o 5 për mm.

La tersa e ùltima gròssa specie ëd lenga (ch'as vëdda la fòto n. 4) ... a son doe: *Ganoderma applanatum* (Pers.) Pat. e *Ganoderma adspersum* (Schulz.) Donk. A-i é cheiche speranse ëd diferensié le doe specie macroscopicament mach quand ij fonz a l'han vàire agn; an col cas, *G. applanatum* a peul avèj jë strat ëd tuboj separà da dij sutij strat ëd contest. J'àutr caràter macroscòpich a peulo valèj pèr tute doe le specie: la surfassa dè dzora a l'é brun-a, maròn tabach fin a nèira anvejand. Èl contest a l'é brun rossastr, ij tuboj a son dël midem color. Ij bòrd, an mente dla chèrsùa, a son ciàir; la surfassa ëd sota a l'é biancastra bes, a ven scura con la manipolassion. Quand che le spore a maduro, ël fonz a peul esse coatà da 'd póver sporal: a smija na dro-laria, ma a l'é mal fé spieghé com ch'a possa capité.

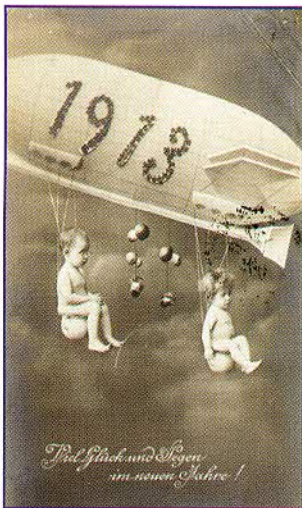
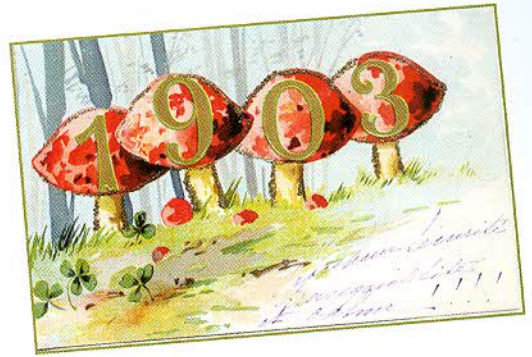
An tùt ij cas le specie ëd fonz dël Bòsch dël Mèrlin a son sì nombrose, ch'a meriterìo un censiment complet.

Bibliografia

- Autori vari - *Il Bosco del Merlino (Caramagna Piemonte CN)*:
http://www.storianaturale.org/merlino_1.1.pdf.
- Città di Racconigi - *Valutazione ambientale strategica*:
http://www.comune.racconigi.cn.it/comune/marzo_2012/CD2/VAS2-Valutazione-incidenza.pdf.
- Annarosa Bernicchia - *Polyporaceae s.l.: Funghi Europaei*.
- Annarosa Bernicchia - comunicassion dzora a un Forum:
http://www.naturamediterraneo.com/forum/topic.asp?TOPIC_ID=45348

Tutte le fotografie dell'articolo sono di Giuseppe SANERO

A tutti i lettori de "Il Micologo", alle Autorità, agli Enti, alle Istituzioni e a tutti gli Amici e familiari dell' "A.M.B.A.C. - Cumino" gli auguri più sinceri per un felice, sereno e proficuo anno micologico 2013.

Gianfranco
Armando
presidente

